

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Мария Мутафова, преподавател в Югозападен университет „Неофит Рилски“ – Благоевград, Философски факултет, Катедра Психология

За дисертационен труд на тема: “Емоционалност и ценности на учителя“ на Зои Теодорос Диамантопулу, редовен докторант с обучение на английски език към катедра „Психология“, Философски факултет, Югозападен университет „Неофит Рилски“ - Благоевград

Дисертацията е на тема, актуална за психологичната теория и практика.

В обем от 200 страници, дисертацията съдържа увод, три глави, изводи и препоръки за практиката, приноси, литература и приложение. Онагледена е със 103 таблици и 3 фигури.

Литературата съдържа 139 източника на латиница от видни автори и заглавия, които правят добро впечатление относно компетентността на докторанта .

В увода се посочва, че образователната практика проблематизира ролята на осъзнатата степен на изразеност на емоционалността като качество, необходимо на учителя и степента на изразеност на ценностите му.

В първа глава са цитирани коректно теории и изследвания на видни автори. Роджерс представя “вътрешното израстване” на личността в общуването с другите хора, изградено на база на топлина и доброжелателство (Rogers, 1965). Самопознанието на личността според Роджърс се реализира чрез емпатията. В процеса на общуването със себе си и с другите, в известен смисъл, личността се дистанцира от своето “Аз”. Личността се “обръща” към своето “Аз”. Вчувстването, съпреживяването (емпатията) към другите се пренасочва, като обектът на влияние прераства в субект, който се саморазвива (в съответствие със собствените си възможности). Автентичното поведение на личността се обуславя от ефективното функциониране на системите “Аз и другите” и “Аз и Аз” (Rogers, 1965).

Разработени са възгледи, основани на стойностни изследвания, за различни стилове, ценности, толерантност при ефективно взаимодействие на личността, респективно на учителя с ученици (Jung, 1971; 1996; Mavrodiev, 2015; Mutafova, 2007; 2014; 2015; Mutafova, Stoyanova & Peneva, 2013; Orakova, 2000; Pencheva, 2006; Rogers, 1965; Stoyanova, 2015; Vasilev, 2006; Amidon & Flanders, 1963; Igov & Randev, 1992).

Емоционалността като качество на учителите е хармонична и присъства у тях в стила на косвено влияние на учителите, както вербално, така и невербално при взаимодействието им с учениците. Изследвания го доказват че е ползотворен, ефективен и демократичен (Amidon & Flanders, 1963; Igov & Randev, 1992, pp: 72-77,100-101). Учителите са спокойни, усмихнати, уверени и това насърчава учениците.

Във втора глава е представена изследователската програма.

Прецизирани са цел, задачи и хипотези.

Целта на дисертацията е да се изследват връзките между различните нива на емоционалността и ценностите, трудовия стаж, полът на учителите, като степента на изразеност на емоционалността като личностно качество на учителите е свързана със степента на изразеност на ценностите им- активен и деен живот, жизнена мъдрост, здраве, интересна работа, красота на природата и изкуството- преживяване на прекрасното, любов, материална обезпеченост, добри и верни приятели, обществено признание- уважение и приемане в обществото, знания, продуктивен живот- максимално използване на своите възможности, развитие, свобода- самостоятелност и независимост, щастлив семеен живот, щастие за другите- за всички хора по света, творчество- възможност за творческа дейност, увереност в себе си и с нарастването на степента на изразеност на емоционалността- различна при жените и мъжете, нараства степента на изразеност на ценностите им.

Приемам хипотезите:

Хипотеза 1. Предполага се, че степента на изразеност на емоционалността като личностно качество на учителите е свързана със степента на изразеност на ценностите им - активен и деен живот, жизнена мъдрост, здраве, интересна работа, красота на природата и изкуството- преживяване на прекрасното, любов, материална обезпеченост, добри и верни приятели, обществено признание- уважение и приемане в обществото, знания, продуктивен живот- максимално използване на своите възможности, развитие, свобода- самостоятелност и независимост, щастлив семеен живот, щастие за другите- за всички хора по света, творчество- възможност за творческа дейност, увереност в себе си.

Хипотеза 2. Предполага се, че полът на учителите и степента на изразеност на емоционалността им като личностно качество са свързани.

Хипотеза 3. Предполага се, че професионалният опит на учителите е свързан със степента на изразеност на ценностите им - активен и деен живот, жизнена мъдрост, здраве, интересна работа, красота на природата и изкуството- преживяване на прекрасното, любов, материална обезпеченост, добри и верни приятели, обществено признание- уважение и приемане в обществото, знания, продуктивен живот- максимално използване на своите възможности, развитие, свобода- самостоятелност и независимост, щастлив семеен живот, щастие за другите- за всички хора по света, творчество- възможност за творческа дейност, увереност в себе си.

Изследователските методи в дисертацията са адекватни:

1. Личностна скала за изследване на степента на изразеност на емоционалността като личностно качество на учителите в скалирана по степен на изразеност „Анкета-професиограма“ за качества, необходими на учителя (модификация от Мутафова (Мутафова е идентично с Оракова)-(Orakova, 2000, pp.107-109) на модификация от Василев, на създадена от Джалдети и Семиченко „Анкета-професиограма“)(Приложение 1- съдържа и информирано съгласие за изследване на степента на изразеност на емоционалността и ценностите на учителя.).

2. Личностна скала за изследване на ценностни ориентации (Модификация от Карагъзов на скалата на Рокич, модифицирана за изследване на степента на изразеност на ценностни ориентации от Мутафова (Mutafova, 2007, p.197))(Приложение 2).

Статистическият анализ на резултатите е реализиран с програма SPSS v.20, като са използвани адекватни статистически методи:

1. Статистическа процедура Т-тест (Independent Samples T-Test).
2. Линеен регресионен анализ (Linear Regression Analysis).
3. Хи-квадрат анализ (Chi-Square Analysis).

В трета глава е представен коректно анализ на резултатите.

Изводите и препоръките за практиката са коректни.

Приносите на дисертацията са адекватни и ги приемам.

Задълбоченият дисертационен труд съдържа коректно коментиран съвременен статистически анализ на резултатите от изследването на степента на изразеност на емоционалността и ценностите на учителя.

Дисертационният труд е с практическа насоченост. Авторефератът отразява съдържанието му. Създадени са необходимите публикации.

В дисертацията се наблюдава липса на плагиатство.

Критичните ми бележки са относно прецизиране на текста на дисертацията-относно източници от литературата, които не са включени в текста и някои правописни грешки.

Подкрепям дисертационния труд, с оглед на безспорните му достойнства и в заключение, предлагам на уважаемото Научно жури, докторантът от редовна форма на обучение на английски език Зои Теодорос Диамантопулу да придобие образователната и научна степен „Доктор“ в Област на Висшето образование: 3. Социални, стопански и правни науки, в Професионално направление: 3.2 Психология, в Научна специалност: Педагогическа и възрастова психология.

Дата: 17.10. 2021 г.

Подпис:.....

(доц. д-р Мария Мутафова)